

I ZJAZD SZKÓŁ CIESIELSKICH NID JUŻ ZA NAMI

Posted on 9 czerwca 2025

W dniach 5–8 czerwca 2025 roku odbył się pierwszy Zjazd Szkół Ciesielskich w Grabiszycach Dolnych, organizowany przez Narodowy Instytut Dziedzictwa. Czterodniowe spotkanie zgromadziło osoby zajmujące się ochroną i odbudową dziedzictwa architektury drewnianej. W programie znalazły się wykłady eksperckie, intensywne warsztaty praktyczne oraz objazd terenowy po najcenniejszych przykładach architektury przysłupowej Górnych Łużyc.

Pierwszy dzień wydarzenia miał charakter wprowadzający i kontekstowy. Rozmowy toczyły się wokół historycznego dziedzictwa regionu i praktyki ochrony budynków szkieletowych. Dr Łukasz Tekieła, dyrektor Muzeum Regionalnego w Lubaniu, opowiedział o znaczeniu tkaczy dla kształtu kulturowego i architektonicznego Górnych Łużyc. Z kolei Karolina Idryjan z Narodowego Instytutu Dziedzictwa skupiła się na dobrych praktykach konserwatorskich w pracy z historyczną architekturą szkieletową.

Wieczór dopełniła prezentacja Marcina Rębarza z Drużyny Ciesielskiej Rębarz, który dzieląc się osobistą historią i doświadczeniem zawodowym, prowadził uczestników po miejscu przyszłych warsztatów.

Kolejne dwa dni upłynęły pod znakiem pracy ręcznej i nauki tradycyjnych technik. Zajęcia warsztatowe poprowadził Piotr Michałowski vel Petter Tømrer – cieśla specjalizujący się w norweskich technologiach budowy drewnianej. Uczestnicy mieli okazję poznać narzędzia i metody pracy oparte na dawnych wzorcach, a przede wszystkim samodzielnie pracować z drewnem w warunkach zbliżonych do historycznych.

Podczas warsztatów uczestnicy mieli możliwość spróbować różnych technologii. Oprócz tradycyjnych narzędzi ręcznych mogli spróbować pracy elektronarzędziami. Celem warsztatu było unaocznienie różnic widocznych zarówno na fakturze drewna, jak i w czasie wykonania pracy.

W przerwach między warsztatami odbywały się wykłady specjalistów. Przemysław Puchalski przybliżył temat zagrożeń biologicznych w drewnianych obiektach zabytkowych, a dr inż. arch. Krzysztof Raszczuk z Politechniki Wrocławskiej omówił podstawowe zasady analizy statycznej i wytrzymałościowej historycznych konstrukcji drewnianych. W sobotni poranek zaprezentowano także polskie narzędzia i tradycje ciesielskie – oparte na doświadczeniach przekazywanych przez pokolenia.

Finałowym punktem zjazdu był objazd terenowy po wybranych przykładach architektury przysłupowej. Uczestnicy odwiedzili m.in.

dom w Biernej, Dom Tetzela w Giebułtowie – uznawany za najstarszy dom przysłupowy w Polsce – oraz odrestaurowany Izerski Dom w Grabiszycach Średnich, który obecnie pełni funkcję gospodarstwa agroturystycznego. To właśnie tam podsumowano cały zjazd, a uczestnikom wręczono świadectwa ukończenia warsztatów.

Zachęcamy do obejrzenia galerii zdjęć.

